

Ronda de felços melancòlics

Estrella *chic* de les lletres franceses, Yasmina Reza (París, 1959) ha combinat els gèneres i ha sabut trobar l'èxit entre el públic i la crítica. Versionada al teatre (el fenomen d'*Art* mereix un estudi de sociologia), al cinema (Roman Polansky va traslladar a la gran pantalla *Un déu salvatge*) i amb premis de tota mena (Molière, Tony...), aquesta escriptora perspicaç també ha tingut nas per flirtejar amb el poder: el 2007 va novel·lar la campanya de Nicolas Sarkozy a *L'alba, el capvespre o la nit*, un polític tan literari com malauradament avui ho és Marine Le Pen, tot i que l'escriptora ja ha confessat que no pensa fer cap retrat de la líder de l'extrema dreta francesa.

Reza en té prou de recollir els fruits de la seva última creació, una ronda de monòlegs que aborden temes universals (la parella i la família, l'amor i l'amistat, la vida i la mort) amb un estil càustic que converteix les situacions tràgiques en moments còmics tot i que, en el fons, les pàgines de *Feliços els felços* transpiren una certa melancolia.

"*Felices los amados y los amantes y los que pueden prescindir del amor.*" Aquesta cita de Borges serveix a l'autora francesa per orquestrar amb elegància i fugint de clics la relació amb un mateix, amb els altres i amb l'entorn a través d'una constel·lació de parelles que es

connecten en aquesta novel·la formada per divuit monòlegs, que en podien haver estat quinze o vint-i-cinc. La fórmula funciona tot i que cap al final cansa una mica. *Feliços els felços* és un trencaclosques d'històries relacionades amb detalls, alguns de subtils, que utilitza la tècnica popularitzada per les *Vides encruades* del cineasta Robert Altman. Parelles de classe mitjana-alta, tristoies i desavinguades; fins i tot n'hi ha una que sembla que s'entén, però que pateix en silenci que el seu fill es

cregui que és Céline Dion. El nano imita la diva i parla com ella, amb accent quebequès.

Segurament la gràcia d'aquests monòlegs novel·lats és com l'autora ens mostra els motius de la infelicitat, amb el to just, una mica de crueltat, una capa de melancolia i una mirada lúcida basada en una bona capacitat d'observació –una de les virtuts de la seva obra– a través d'uns personatges humans i contradictoris que viuen insatisfaccions, adulteris i desilusions. És a dir, que resulten creïbles. *

Yasmina Reza
feliç amb un dels premis literaris que ha anat acumulant al llarg dels anys
TOM MAELSA / AFP

FELIÇOS ELS FELIÇOS
Yasmina Reza

Traducció: Oriol Sánchez
Editorial: Anagrama
Barcelona, 2014
Pàgines: 192
Preu: 14,90 euros

Dietari d'un amant de la natura

Si la natura no ens porta la contrària –i en aquest aspecte, per sort, gairebé mai no ho fa–, després de l'hivern sempre arriba la primavera. Per això, després d'*Hivern al Montseny. Diari d'un naturalista*, Martí Boada ens ofereix *Primavera al Montseny. Una aproximació al medi natural i humana*. Doctor en ciències ambientals, professor de la UAB i autor de més de cinquanta llibres de pensament i divulgació científica, ha rebut diversos premis, entre els quals hi ha el prestigiós Global 500 de les Nacions Unides.

En aquest llibre Martí Boada ens relata, amb una gran sensibilitat i una extraordinà-

ria erudició, les seves observacions al Montseny, gairebé dia a dia, des d'un 24 de març que va caure en divendres fins a un 23 de juny, també divendres (per la qual cosa, segons el calendari aquests divendres deuen correspondre a l'any 2006).

El llibre comença amb un cucut, l'observació d'un perelloner –un arbust caducifoli ramificat i espinós típic de la conca mediterrània–, l'arribada de les primeres orenetes i els primers aparellaments del gripau comú; i acaba amb una serp d'aigua, la nidificació d'una òliba, l'observació d'una merla roquera i la màgia de la nit de Sant Joan. A poc a poc

anem veient com la natura, incansable, canvia i es transmuta, amb el pas dels dies, amb les activitats dels seus habitants, vegetals, animals i humans, fins a l'eclosió total de la primavera, que sabem també del cert que, arribada l'hora, donarà pas a l'estiu.

Com diu el sociòleg i ornitòleg Joaquim Maluquer (1930-2011) al pròleg: "En Martí Boada pertany al Montseny, de la mateixa manera que en forma part el vell castanyer d'en Cuc." I em fa l'efecte que tothom qui llegeix aquest llibre se sentirà, també, una mica part d'aquest humanament i naturalísticament fascinant massís que és el Montseny. *

PRIMAVERA AL MONTSENY
Martí Boada

Dibuixos: Carles Puche
Editorial: Laertes
Barcelona, 2014
Pàgines: 448
Preu: 12,50 euros